

Název	Vid v rozkazovacím způsobu
Štítky	ČJ, papír, mix, rodilý, 8.–9. roč., SŠ, mix

Zadání:

Uvedené věty, převzaté z korpusu mluvené češtiny, rozdělte do dvou skupin podle vidu slovesa v rozkazovacím způsobu a zkuste vysvětlit, v čem se použití dokonavého a nedokonavého vidu v těchto větách liší. Daly by se tyto věty říct i s opačným videm? Pokud ano, v jakém kontextu?

1. *Počkej, ještě jsem ti něco chtěla ale říct.*
2. *Já nevím, kolik to stálo, tak už mně nic nedávej.*
3. *Nečekej na nic, příležitost musíš chytit za pačesy.*
4. *Honzo, přineste si talířky.*
5. *Nemáš hlad? Prosim tě, dej mu něco k jídlu!*
6. *Ale radši si to neber nalačno, nebo ti bude blbě.*
7. *Někdo ťuká, otevři! Vždyť seš nejblíž ty u dveří.*
8. *Pepo, nenos to, je to sladký, my to nemůžeme.*
9. *Neotvírej tu pusu.*
10. *Teď si vezmi dvě karty.*

dokonavé	1	4	5	7	10
nedokonavé	2	3	6	8	9

V rozkazovacím způsobu se liší použití dokonavého a nedokonavého vidu – pokud jde o zákaz (tedy negativní příkaz s negovaným slovesem), uplatňuje se nedokonavý vid, např. *Nečekej na mě, nepiš mu*. Pokud jde o příkaz pozitivní (bez negace) používá se ve stejném kontextu vid dokonavý, např. *Počkej na mě, Napiš mu*.